

Meno:

Trieda:

Body:

**DALTONSKÝ PRACOVNÝ LIST - VODNÉ BEZSTAVOVCE
BIOLOGIA 5.ROČNÍK**

1. Vyfarbi správnu odpoveď na tieto otázky:

a) Pohybujem sa po vodnej hladine

kotúľka	rak	korčuliarka
---------	-----	-------------

b) Mám nožný disk

pijavica	nezmar	bahenník
----------	--------	----------

c) Som cudzopasník - parazit

pijavica	cyklop	dafnia
----------	--------	--------

d) Ukrývam si vzduch pod krídlami - krovkami

vodomerka	ovad	potápnik
-----------	------	----------

e) Som vodný pavúk

potápnik	vodnár	vodniak
----------	--------	---------

f) Mám pevnú schránku - lastúru

škl'abka	kotúľka	močiarka
----------	---------	----------

g) Moja samička sa živí krvou

šidlo	ovad	potápnik
-------	------	----------

2. Správne ma zarad' pomocou šípky. Čo som?

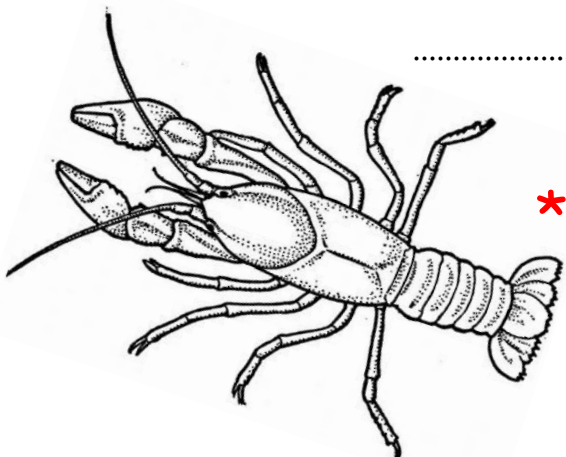
LASTÚRNIK

Kotúľka
Škl'abka
Vodniak
Močiarka
Kôstkovka

ULITNÍK

3. Doplň chýbajúce slová do textu.

Telo raka sa skladá z 2 základných častí..... a
 ..... . Povrch tela chráni ..... , ktorý
 nerastie s telom, rak ho počas rastu niekoľkokrát vymieňa. Rak je
 ..... živočích. *

Vieš, že...
 rak riečny žije len v čistých vodách, podľa jeho výskytu možno posudzovať čistotu vody. Dožíva sa 10 - 15 rokov. Na mnohých miestach dôsledkom znečistenia takmer vyhynul.

4. Nájdi v osemsmierovke 10 vodných bezstavovcov a vpiš ich do tabuľky.

a	š	v	o	d	n	i	a	k
k	k	j	i	k	l	d	ô	p
r	l'	q	a	z	a	s	i	o
a	a	r	s	f	t	j	w	l
i	b	o	n	o	a	e	g	k
č	k	i	v	v	v	t	o	y
o	a	k	i	f	b	e	s	c
m	a	c	v	o	d	n	á	r
l	a	a	k	l'	ú	t	o	k

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

5. Doplň:

Telo hmyzu sa skladá z troch častí ..... ,
 ..... a .....

6. Spoj (prirad') názov živočícha k jeho obrázku:

vážka

šidlo

komár

potápnik

korčuliarka

ovad

7. Vyhľadaj tajničku.

V tajničke sa skrýva meno živočícha, ktorý sa pohybuje po hladine stojatej vody vďaka drobným chlpkom na končatinách, medzi ktorými je zadržávaný vzduch. Živí sa hmyzom.

1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							

Riešenie:

Mám štíhle telo, dlhú hlavu, dlhé končatiny, volám sa: .....

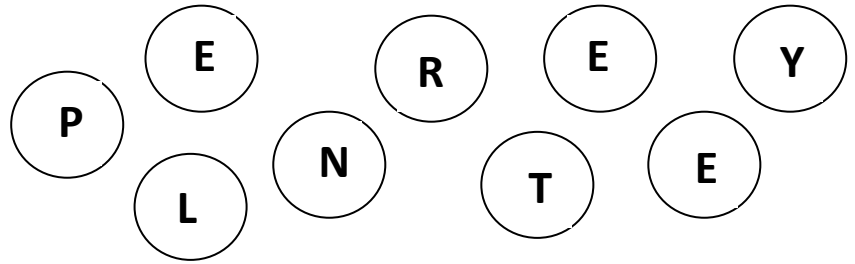
Nápoveda:

1. Napáda dobytok a cicia mu krv. Jeho druhé meno je .....
2. Vodný pavúk
3. „vodná blcha“
4. Šidlo je dravé. Živí sa ..... hmyzu, žubrienok a plôdikov.
5. Larva vážky sa volá .....
6. Prvý pár končatín raka riečneho.
7. Telo hmyzu tvorí: hlava, ..., bruško
8. Som vonkajší parazit, samička cicia krv.
9. Mám pancier a volá sa ..... riečny.

Extra:

Z písmen poskladaj slovo, ktoré tvorí názov prípravkov, ktoré odpudzujú dotieravý hmyz.

Sú to .....

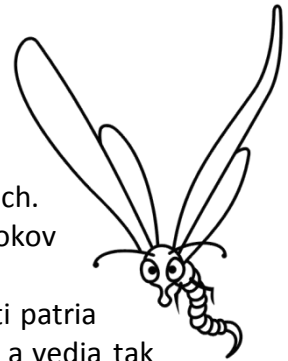
Ako sa ti dnes pracovalo?

Ktoré cvičenie sa ti najviac páčilo? č. ....

Zaujímavosti:

- * Vážky sú starobylá skupina hmyzu. Vzduchu vládli už v prvohorách. Známa je pravážka *Meganeura monyi*, ktorá žila pred 350 miliónmi rokov a dosahovala obrovské rozmery (rozpätie krídel 60 až 70 cm).
- * Vážky majú mimoriadne letové schopnosti. V rýchlosti a vytrvalosti patria medzi rekordérov v ríši hmyzu. Dokážu ovládať každé krídlo samostatne a vedia tak lietať dozadu, zastať vo vzduchu na mieste alebo naraz zmeniť smer letu.
- * Niektoré druhy vážok prekonávajú pri preletoch veľké vzdialenosti a nadmorské výšky. V horských priesmykoch pohoria Pamír boli pozorované imágo vo výške 4600 až 5000 m n.m. Dokonca bolo nájdené imágo zamrznuté na ľadovci vo výške 6000 m n.m.
- * Vážky sú nápadne a pestro sfarbené. Stávajú sa preto častým motívom pre umelcov. V kultúrach Ďalekého Východu (Japonsko, Čína) vážky symbolizujú silu, odvahu a šťastie. Pre prírodné národy v Indonézii a Amazónii sú symbolom sily a vytrvalosti.
- * Vážky majú veľký praktický význam, vo vodných a močiarnych ekosystémoch sú nenahraditeľné. Znižujú početnosť komárov a iného hmyzu, dokážu indikovať vlastnosti prostredia alebo inšpirovať technikov pri konštrukcii nových typov lietajúcich strojov. Vážkami sa zaoberá biologická veda s názvom odonatológia.
- * Rozmnožovaním sú vážky jedinečné. Počas párenia sú spojené takým spôsobom, že vytvárajú kruh. Umožňuje im to lietať a vyhnúť sa prípadným predátorom, čo je medzi hmyzom výnimočné.
- * Medzi vážkami je aj niekoľko ohrozených a chránených druhov. Bolo by viac ako symbolické, keby sa vyobrazenie vážky objavilo v znaku niektorého chráneného územia.
- * O vážkach koluje niekoľko povier. Jedna z nich je, že vážky štípu, čo nie je pravda. Vážky nemajú žihadlo a tak štípať nedokážu. Samice však majú kladielko, ktorým kladú vajíčka do vodných rastlín alebo do bahna.

Zdroje:

<http://leccos.com/index.php/clanky/ovadi>

http://zofiii.rajce.idnes.cz/Poznavacka_z_biologie/?order=create&src=1#sido.jpg

<http://www.rybsvaz.cz/zu/slides/Komarpisklavy.html>

<http://media0.webgarden.cz/images/media0:5105286c97895.jpg/v%C3%A1%C5%BEka%20plosk%C3%A1.jpg>

<http://www.abicko.cz/clanek/precti-si-priroda/14879/nasi-nejvetsi-brouci.html>

<http://www.mlaco.sk/hp.php>

<http://www.vazky.sk/hry/zaujímavosti.html>

<http://www.otetovani.cz/vzory-tetovani/2-1230/motiv-zvirata#1227>